

**Uunga siunnersuut: Qalerallit avaleraasartuullu avataasiorluni aalisarnermi
pisarineqartut akitsuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata allannngortinneqarnera
pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. x, xXx 2015-imeersoq**
(Qalerallit immannguaannaq suliat suliarineqanngitsullu akitsuutaat kiisalu aalisakkat
ikerinnarsortut ilaasa Tunumi pisarineqartut akitsuutaat)
(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

pillugu

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap

ILASSUTITUT ISUMALIUTISSIISUTAA

Siunnersuutip pingajussaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Jens Immanuelsen (Siumut) siulittaasooq
 Inatsisartunut ilaasortaq Steen Lyng (Atassut) siulittaasup tullia
 Inatsisartunut ilaasortaq Jess Svane (Siumut)
 Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen (Demokraatit)
 Inatsisartunut ilaasortaq Naaja H. Nathanielsen (Inuit Ataqatigiit)
 Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig (Inuit Ataqatigiit)
 Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen (Inuit Ataqatigiit)

UKA 15-imi aappassaaneerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Aappassaaneerinninnermi immikkoortoq pingajussaaneerinninnissaq sioqqullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut suliarineqartussanngorlugu innersunneqarpoq. Siunnersuutip suliareqqinnejarnissaanut ilaatigut tunngavilersutigineqarput erseq-qissaasoqarnissaata aammalu apeqqutit ilaasa nalornissutaasut qulaajarneqarnissaasa pisariaqarnerat. Taamaattumik nutaamik naliliinissaq pisariaqartinneqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq inatsisisstatut siunnersuummut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat aappassaaneerinninnermi amerlanerussuteqarfiummat.

2. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliariinninna

Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi pisat tunineqarneranni akitsuusersuinissamik siunnersuutip kingunerisaanik siunnersuutigineqarpoq avataasiorluni qaleralinniarnermik akitsuusersuineq allanngortinneqassasoq.

Allannguutip kingunerissavaa avataasiorlutik qaleralinniat pisaminnit tamanit akitsuut akiler-talissammassuk, taamaallaat avataasiorlutik aalisartut pisaasa ilaat saaniagassatut tulaanne-qartussaatitaasut pinnagit.

Avataasiorluni aalisarnerup akitsuusiiffigineqarnerata pisat ilaannik tulaanneqartussaasunik ilaneqarneranut taarsiullugu akitsuutip angissusia appartinneqassaaq, avataasiorluni aalisarnerup akitsuutitigut nammakersugaanera ataatsimut isigalugu allanngortussajunnaarlugu. Taa-maaliornikkut AIS 2016-imut sanilliullugu avataasiorlutik aalisartut akitsuutitigut nammak-kersugaanerisa ullumikkutut iinnarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermit 2016-imu akitsuutitigut isertinneqartussat 20 mio. kr.-it missaanniittussatut tagginneqarput. 2016-imu aningaasanut inatsimmi amigartoorutissa-tut naatsorsuutigineqartut killilersimaarnissaannik siunnersuutikkut siunertarineqartoq siunis-saq qaninnerusoq isigalugu allanngunngilaq. Siunnersuutilli siullermearneqarneranut siunner-suuteqartup saqqummiussissutaani allassimavoq partiit isumaqatigiittut 2016-ip ingerlanerani aalisarnermi isumalluutinut akitsuut aalisarnermilu inatsisit misissoqqissaarneqassasut. Anin-gaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissuteqarnermut atatillugu nioqqutissat naleqassusiannik misisueqqissaarnissaq akuerineqartoq majimi 2016-imu naammassineqartussatut naatsorsuutigineqartoq tamanna pillugu aalajangiinissamut tunngavissiissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Ull. 12. november siunnersuutip aappassaaneerneqarnerata kingorna ataatsimiititaliaq allakkiamik Aningaasaqarnermut, Aatsitassanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisumik nassinne-qarpoq. Allakkiaq taanna ilanngussatut ilanngunneqarpoq. Allakkiap ilaatigut imaraa suliap ingerlaneranik nassuaat ilaatigullu aalisarnerup imminut akilersinnaassusianut akitsuutip sunniutigisinnaasaasa agguaqatigiissitsinikkut naatsorsornerat.

3. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Naalakkersuisut saqqummiussaannit allaaneruseumik naliliinissaminut ataatsimiititaliaq periarfissaqanngilaq.

4. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumup, Demokraatit Atassutillu ilaasortaatitai siunnersuut pillugu ima oqaaseqaateqarumapput:

Avataasiorluni qaleralinniarnermi kilomut 2,50 kr.-inik akitsuusiisoqassasoq siunnersuutigi-neqarpoq. Akitsuut taanna siusinnerusutulli iluarsiissuteqartinneqartassaaq. Sinerissamut qanittumi qaleralinniarnerup akerlianik avataasiorluni aalisarnerup avammut tunisinermi akit sunniuteqarfiginerusinnaavai. Avammut tunisinermi akit qaffannerat uuliallu akiata apparnera

ilutigalugu akitsuutip iluarsiissuteqarfingeqartarneratigut akitsuusigassat annertunerulissapput.

Assigiimmik procentiliilluni akitsuusiineq nammaqatigiinnerunermik kinguneqartoq amerlanerussuteqartut isumaqarput, tassa tunisinermi aki annikinneruppat koruuninngorlugit akitsuummut akiliutissat ikinnerussammata.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliami amerlanerussuteqartut Siumup, Atassutip Demokraatillu ilaasortaatitaasa inassutigaat siunnersuut Inatsisartunit akuerineqassasoq.

Ataatsimiitaliami ikinnerussuteqartut Inuit Ataqatigiit siunnersummut pineqartumut makku maluginiarpaat:

Inuit Ataqatigiit pisuussutitta uumassusilinnik akitsuusiisarneq tapersorsorpaat. Pisuussutinik ataatsimoorluta pigisatsinnik inuiaqatigiinnut pissarsissutaanissaat isumaqatigaarput. Taamattulli oqareerluta nassuerutigissavarput akitsuutinik atuutitsilerneq ajornaatsuinnaasanngimmat.

Pipallatamik inatsisiliorneq isornartorsiortareerparput – aamma taamaalioqqissaagut. Piffissap annikitsuunnaap iluani inatsisiliorneq kiisalu tusarniaasarneq inatsisiliornermi kukkuluttornissamut ammaassisarpoq. Taamaattumik naatsersuutigilluinnarparput taamatut pisoqaqqissanngitsoq. Tulliani akitsuummik atuutitsisoqaleriarpal periutsit nalinginnaasut atorneqarnissaat naatsersuutigaarput kiisalu pineqartut siusinnerujussuakkut tusarniarneqartassasut. Taamatut oqareerluta maluginiarpalparput inatsisissatut siunnersuut siulleq taamaatinneqarmat, nutaamillu sanasoqarmat GE aamma KNAPK naammagisimaarinnittut. Kisiannili una inatsisissatut siunnersuut nutaaq isummerfissarput aamma isornartorsiorneqarmat.

Isornartorsiorneqartut ilagaat sinerissap qanittuani tunisinermi akitsuut 5%-i. Inuit Ataqatigiit isumaqarput procentinngorlugu akitsuusiisarneq iluaqutaasinnaasoq ajoqteqarsinnaasorlu, aalajangersimasumik kilomut oorinngorlugu atuutitsinissamut sanilliullugu. Procentinngorlugu akitsuusiisarneq nammaqatigiinnerusumik eqquissaaq, tassani tunisinermi akigissaarnerit akitsuummik akiliinerusassapput, akiluttortullu annikinnerusumik akiliisassallutik. Procentinngorlugu akitsuusiisarnermi aamma sunniutaa annikinnerussaaq tunisinermi akit appariataassagaluarpata. Inuit Ataqatigiilli qulakkeerusuppaat akitsuummik akiliisussaatitaaneq saneqqunneqarsinnaassanngitsoq procentinngorlugu atuutitsinermi, tassani sanilliullugu kilomut aalajangersimasumik akitsuuteqartitsinermiit.

Akitsuutissatut siunnersuutigineqartoq qaffasippallaartutut isumaqarfigaarput. Sinerissap qanittuani aalisarnerup iluani isertitaasartut assigiinngitsorujussuupput. Akuerivarput qaleraliniartut ilaat annertuumik aalajaatsumillu isertitaqartartut. Kisiannili ilaqarput annikit-suinnarmik isertitaqartartunik aningaasartuuteqangaatsiartunillu. Taakku annertuumik nammatassinneqassapput 5%-imik akitsuusiinermi. Inuit Ataqatigiitni isornartorsiuneq tusaniarsimavarput aalajangiiniarnermilu ilaatisimallugu. Aalisartunik oqaloqateqarsimavugut, ernumassutaallu tusaaniarsimallugit.

Taamaattumik inatsisissap pingajussaaneernissaanut siunnersuutigissavarput sinerissap qanittuani akitsuut 3%-imut apparinnejassasoq. Appaanermut matussutissatut siunnersuutigissa-

varput avataasiorluni qaleralinniarnermi akitsuut appartinneqassanngitsoq Naalakkersuisut siunnersuutigisaattut, aalajangiunneqarlunili 3 kronemut. Allanngortikkusunngilarput orsus-sap tunisallu akii apeqqutaatillugit qaammatit pingasukkaarlugit akitsuutip nikerartinneqartarnera, akueriniangilarput avataasiorluni qaleralinniarnermi akitsuummik appaaniarnerneq sinerissap qanittuani qaleralinniarnit matussusertillugu.

Naalakkersuisut aalisarnermillu ingerlataqartut akornanni inatsisisapp pingajussaaneernisaanut isumaqatigiinniartoqalerpat siunnersuutigissavarput pisuussutit uumassusillit pillugit akitsusiisarnerni kilomut oorinngorlugit imaluunniit procentinngorlugit akitsusiisarnissat iluaqutaat ajoqtaallu nalilorsluarneqassasut. Kissaatigaarputtaaq isumaqatigiinniarnermi aalisarnerup iluani akitsuutit atuuttut, nalikilliliisarnermut kiisalu ilanngaatit atuuttut qulaajarluarneqassasut.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliami ikinnerussuteqartut Inuit Ataqatigiitneersut
inatsisisatut siunnersuut taamatut isikkoqartillugu **itigartinneqassasoq** inassutigivaat.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiitaliap siunnersuut pingajussaaniigassanngortippaa.

Jens Immanuelsen,
siulittaasoq

Steen Lynge

Jess Svane

Tillie Martinussen

Naaja Nathanielsen

Sara Olsvig

Peter P. Olsen